

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge tuzemstvene dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petitvra 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštne proste.

Černovice v ruskih rokah.

Černovice.

Padec glavnega mesta najvzhodnejše avstrijske pokrajine ni prišel nenadoma. Poročila o bojih v severni Bukovini in o ogromnem pritisku ruske premoči na naše postojanke pred Černovicami so vsebovala namige o usodi glavnega mesta Bukovine. Rusi so osredotočili ogenj svojih topov na mesto in njegovo okolico. Posadka okolice se je v soboto, dne 17. junija morala umakniti pred sovražno premočjo. Po noči so Rusi na več krajih izsilili prehod preko reke Prut in so vdrl v Černovice. Naše čete so mesto zapustile.

Ni prvokrat v tej vojni, da so Černovice prišle v ruske roke. Prvič so Rusi vkorakali v to mesto 2. septembra 1914. Takoj so mestu naložili vojni davek 600.000 rubljev. Ta znesek bi morali meščani plačati Rusom tekom 24 ur in sicer v zlatu in srebru. Zaman je prosil župan popusta. Nato se je podal h generalu grško-katoliški nadškof, kateremu se je posrečilo doseči, da je ruski poveljnik znižal davek za polovico. Drugi dan so meščani nosili zlato in srebro v mestno hišo. Bogatejši so nosili dragocenosti v kovččkih, tudi revnejši sloji niso zaostali, celo berači so prinesli svoje krone Rusom. Žene so vodile otroke, ki so nosili v predpasnikih zlato in srebro. Prodajalne zlatonarjev so se morale odpreti. Vsaka trohica zlata in srebra se je zanesla v mestno hišo. Dne 4. septembra je bila zahtevana svota za 150.000 rubljev prekoračena. Tako se je zgodilo takrat, ko so Rusi postali prvokrat gospodarji v Černovicah.

Rusi pa niso dolgo gospodarili v mestu. Morali so ga prepustiti našim četam, ki so ga zopet zasedle. Vendar se tudi naše čete vsled vojnega položaja, ki se je razvil v Galiciji meseca novembra 1914 niso mogle držati v mestu. Avstrijsko uradno poročilo dne 27. novembra 1914 je med drugim razglasilo:

„Naše čete so mesto Černovice zopet izpraznile.“ Tako je koncem novembra Rusi zopet zagospodarili Černovicam, kjer je ostal do polovice februarja naslednjega leta. Avstrijsko uradno poročilo je namreč 13. februarja 1915 razglasilo: „Avstrijske čete so dne 17. februarja popoldne zasedle mesto Černovice.“

S tem ni bil boj za Černovice končan. Rusi so tisti čas bili v Karpatih, odkoder so vedno silili na severno Ogrsko, katero je junaško in vstrajno branil slavni Borojevič. Ruski pritisk se je raztezal tudi na Bukovino, kjer so se v severnem delu neprenehoma vršili boji. Te borbe so se le takrat ponehale, ko so Rusi po svojem velikem porazu meseca maja 1915 morali zapustiti Galicijo, od katere so mogli obdržati le skrajni vzhodni kot. Od tega velikega poraza so Rusi, če izvzamemo ofenzivo o Novem letu, potrebovali celo leto, da so si odpomogli ter prenovili svojo armado. Ko so se smatrali za dovolj močne, so začeli junija t. l. začeli z ofenzivo, ki so jo zastavili ne proti nemški, temveč proti avstrijski fronti. Z največjo silo so napadli avstrijsko levo krilo pri Lucku in desno krilo ob Dnjestrju in Prutu. S svojo ogromno premočjo so naše čete mestoma potisnili nazaj. Njihovo hrepenenje je pred vsem veljalo Černovicam. Ker so se naše tamošnje čete morale po junaškem odporu umakniti pred ogromno premočjo in izprazniti mesto, je poslednje prišlo v ruske roke.

Zavzetje glavnega mesta Bukovine je predvsem političnega pomena. In ravno to je bil glavni ruski namen. Hoteli so namreč Rusi zopet povzdigniti svoj jako globoko padli vojaški sloves in zato so na vsak način hoteli dobiti v svoje roke kako večje in važnejše mesto, zlasti glavno mesto. Ker so Černovice jim najbližje, so se vrgli na to mesto. Umevno je, da jih bodo četverospornost poveljarji zavoljo tega prav laskavo pohvalili in da bodo s to rusko pridobitvijo tudi skušali vplivati na dozdaj še nepristranske dežele. V vojaškem oziru pa padec Černovic ne

pomenja toliko. Upamo, da bo naš Černovicami kmalu zopet zaplapolala avstrijska zastava.

Za naše brate — ogrske Slovence.

Ogrski Slovenci imajo v svojem narečju pisane in izborni urejevan list-tehnik „Novine“ in nabožni list „Marijin List.“ „Novine“ izhajajo že tretje leto in so že zelo mnogo pripomogle k razširjenju verske in narodne zavesti med ogrskimi Slovenci. Dober in veren narod so naši bratje na Prekmurskem in v Medmurju. Prej so bili v izobraževalnem in narodnem oziru skoro popolnoma zapuščeni. Edino „Slovenski Gospodar“ in nekateri slovenski nabožni listi ter Mohorjeve knjige so vzbujale med njimi versko in narodno zavest. Kaj več storiti se v tem oziru pri obstojećih razmerah na Ogrskem ni dalo in ni smelo.

Leta 1914 je vpokojeni župnik in organizator ogrskih Slovencev, č. g. Jožef Klekl večinoma z lastnimi sredstvi pričel izdajati „Novine“ in „Marijin List.“ Ker pa so se tiskarski stroški in cene za papir izredno zvišale, so nastale za izdajanje omenjenih listov velike težkoče. Klekl želi ustanoviti lastno tiskarno in si v to svrhu nabaviti nove stroje. V zadnjih „Novinah“ se urednik Klekl z milo prošnjo obrača do svojih rojakov in prosi darov ter tudi posojila. Pobiranje darov in nabiranje posojil se boče sklenilo dne 31. maja 1917. Za dobrotnike ogrsko-slovenskega tiska se bodo brale sv. maše.

Štajerski Slovenci in Slovenke! Mi se imamo za svoj napredek na verskem, narodnem, gospodarskem ter izobraževalnem polju pred vsem zahvaliti našemu dobrorazvitemu časopisu. To, kar je „Slovenski Gospodar“ za nas štajerske Slovence, to so „Novine“ za naše ogrske brate. Prosimo naše rojake:

LISTEK

junak Mlakar.

Prijatelj našega lista nam piše iz Ptuja: Prav hvaležni smo „Straži“ in „Slov. Gospodaru“, da sta našo slovensko domovino bolje seznanila z njenim vernim sinom, s slavnim junakom, „nadporočnikom svetovne zgodovine“ Albinom Mlakarjem in z njegovo rodbino. Mi, ki poznamo to pošteno slovensko rodbino in ki znamo ceniti krščanskega, avstrijskega in slovenskega duha, ki že odnekad vlada v njej, se odkritosrčno radujemo z njo, da je po svojem junaškem sinu zaslovela daleč po svetu. V proslavo njenega junaškega sina sta tudi mnogo storila „Straža“ in „Slovenski Gospodar“, za kar jima zlasti Ptujčani javimo svojo zahvalo. Ni sicer ta rodbina po svojem izvoru ptujška; oče Stefan je rojen v slovenski vasi Vrhloga v župniji Crešnjevec pri Sl. Bistrici; mati Marijeta je rojena v Uršnih selih na Dolenjskem, sin Albin na Planini na Kranjskem. A vendar pa prebiva ta rodbina že precej let v Karčevini pri Ptuj, kjer se je udomačila. Dom, ki si ga je Mlakarjeva rodbina ustanovila v Ptuj, je krščanski in slovenski. V njem sta visoko v čislju dve dragoceni svetlini našega ljudstva, krščanska vera in slovenski materni jezik. Prepošten je vsak član te rodbine, da bi bil kdaj le za hip zavrgel eno izmed teh svetlin. Vsi otroci so bili na šolah, tudi nemških, vedno vpisani kot slovenski in slovenski jezik je ve-

dno bil ter je domači občevelni jezik. Molitev starih v slovenskem maternem jeziku vedno spremlja otroke kot angel varuh, in gotovo je velik del veččinov, ki jih je izvršil sin Albin, pripisovati tej molitvi. Pobožna mati gospa Mlakar je iskrena častilka najsvetejšega Zakramenta, katerega pogosto sprejema in pri katerem prosi božjega varstva in blagoslova svoj rodbini, svojim otrokom, zlasti svojemu Albinu. Takšna je rodbina, iz katere je izšel slavni slovenski junak Albin Mlakar: krščanska, avstrijska in slovenska.

Glasovi z bojišča.

Sv. maša pod zemljo.

(Črtica z bojišča solčnega juga.) V resnici je to nekaj nenavadnega: Par metrov od sovražnika, pod zemljo, daritev Gospodova!

Oltar: Priprosta miza, pogrnjena z belim prtom, na njej veliko sv. razpelo in nekaj svetih podob. Vse v lepem zelenju, mično okrašen z naravnimi, duhtečimi cveticami, katere so skrbno oskrbljene in pridno menjane od trde roke bojevnikov.

Ob svitu električnih luči, katere neprenehoma gorijo na oltarju, se vidi vse nekako čarobno, nehoti se te poloti misel ob pogledu na Križanega: „Memento mori!“ — „Spomni se smrti!“ Tukaj išči tolažbe!

Pričetek. Truma ljudi že čaka. Verniki so zagorelih, od solca ožganih obrazov. Na njih ni praznične obleke, ne lišpa; med njimi ni smeja in šal;

tu so možje-bojevniki. Kolikokrat so smrtonosne krogle žvižgale okoli njih glav, nešteto krat je manjkalo samo za las in še so ušli smrti: in sedaj se grado njemu zahvaliti.

Pride duhovnik! Množica se razdeli na dvoje, da ima svečenik dovolj prostora. Podčastnik mu odpre kovčeg, v katerem se nahajajo potrebne mašniške stvari, obleka, kelih itd. Sivo suknjo zamenja s talarjem, vojaško kapo z mašniško.

Sv. maša se začne. Pazno in mirno sledi vse slehernemu delu, le ustnice se skoraj nevidno premičejo v globoki molitvi... Glas zvončka se pretre-sujoče odbija od sten votline...

Konec... Mašnik se obrne proti množici ter v večih jezikih vspodbuja zbrane k hrabrosti in zvestobi do cesarja in domovine. Nato pa se oglasi iz sto grl: „Bog ohrani, Bog obvari...!“

In nad zemljo, par metrov od tamkaj, boj — divji boj. Po zraku sikajo krogle, razpokaajo šrapneli, granate se zarivajo v zemljo — razpočijo — v zrak se vzdigne val dima, pomešan z zemljo, kamenjem in tudi krvjo.

Toda radi tega se niti najmanjša mišica ne gane, nekaj vsakdanjega je, navadne slike vojske.

Truma se razide vsak na svoje določeno mesto. Z novim pogumom, z novo hrabrostjo gremo zopet v krvavo borbo. Vse nas navdaja le ena misel: Smrt izdajalskemu Lahu, smrt vsem sovražnikom naše Avstrije!

Iskrene pozdrave dragim v domačiji pošiljate iz strelskega jarka: Stanko Polančič in Lenart Melek, četovodja.

Prispevajte po svojih močeh k skladu za ojačenje ogrsko-slovenskega tiska. Vsak vinar, ki se bo daroval za Slovence na Ogrskem, je delo krščanskega usmiljenja. Tudi najmanjši dar bo sprejet z veliko hvaležnostjo. Mnogo pa pomagamo tudi s tem, če si pridno naročujemo „Novine.“ Naročnina in darovi se pošiljajo na naslov: „Klekl Jožef, vpok. pleb. v Cerensovcih, Cserföld Zalamegye, Ogrsko.“ Na leto znaša naročnina samo 3 K. Prav toplo priporočamo ta list, da ga z naročnino prodrejo vsi domoljubi! Blago delo bo storil vsak, kdor bo temu kulturnemu in nesebičnemu namenu kaj daroval. Na pomoč naj bi priskočile tukaj posebno vrle naše Marijine družbe in tudi posamezniki. Darovi naj se pošiljajo na zgoraj omenjeni naslov.

C. g. Klekl končuje svojo prošnjo: „To je naša prošnja. V Jezusovo Srce jo položimo po rokah Dev. Marije i sv. Jožefa z tem popolnim vüpanjem, ka jo dragi Slovenci ne odbijete.“

Zopet slovenski duhovnik zadet od laške granate.

Na bincovski ponedeljek so zahtevali laški izstrelki novih žrtv, med katerimi je bil zopet slovenski duhovnik. Pred cerkvijo v St. Petru pri Gorici je stal č. g. Anton Bratina, vikar v pokoju in je ravno pripovedoval Sempetercem, kako bo treba še ta mesec pokositi seno. Tedaj prileti laški izstrelak, in zadene č. g. vikarja Bratina. Vikarja so prenesli takoj v dom „Kmetijskega društva“, kjer mu je č. g. dekan dr. Fr. Knaps podelil sv. poslednje olje. Rešitev ni bila mogoča. Rana je bila prehuda. Kmalu nato je izdihnil. Poleg njega je bilo ubitih še drugih pet oseb, 15 pa ranjenih.

Pokojni je bil sin priprostih kmečkih starišev iz St. Tomaža pri Ajdovščini; rojen dne 20. junija 1852. Kot vikar je nad 20 let služboval na svetovno-znanem Doberdolu. Bil je v vednem stiku s tamkajšnjimi begunci, koje je tudi velikodušno podpiral. — Bil je natančen gospod v vseh rečeh, zelo spreten in fin gospodar, a do vsakega pravičen! Na zunanji ni kazal čustvenosti, bil je moškega značaja, a gojil je iskreno ljubav do Boga, do presvetih Sre Jezusa in Marije, koji ganljivo pozivlje v svoji oporoki, a ljubil je tudi svoj slovenski rod in svoje ljudstvo, kojega se je spomnil z znatnimi volili. Rajni se je udeleževal preporoda krščansko-socialne misli na Goriskem in je naše organizacije pridno podpiral.

Ponižni gospod pokojnik je v svoji oporoki naročil: „Duhovnega pogrebneega nagovora“ si ne želim, ampak tem bolj pobožne molitve, ker ga nsem vreden in sem v življenju mnogo zamudil radi bolehnosti, torej prosim prizanesljivosti in ne nevredne hvale!“ Zgodi se tako!

Prebagemu pokojniku ostani med nami blag, prijateljski molitveni spomin! Vsemogočni usmiljeni Bog mu bodi plačnik!

Italijanske granate so torej letos ubile že tri slovenske duhovnike, ki v najhujšem sovražnem ognju niso zapustili svojih ovčic: č. g. Fabijana pri Sv. Luciji, č. g. frančiškana o. Ambroža, branitelja svetišča na Sv. Gori, in sedaj č. g. Bratina. — Nesmrtna jim slava!

Kako smo se imeli spodnještajerski fantje v ofenzivi proti izdajalskemu Lahu?

Dne 21. maja jutraj smo ga prvokrat napadli. Srečno smo dospeli na prvi grič, kjer nas je pa začel grozno pozdravljati. Nastal je tak ogenj iz sovražnih navažnih in strojnih pušk, da smo dobili povedlje: „Ne naprej!“ Pa mi Slovenci nismo poslušali tega povelja, ampak smo kljub neznosnemu ognju drveli naprej, pred sovražnikovo žično ograjo. Tam pa smo ležali v neki dolinici jutraj od 8. ure do 4. ure popoldan. Kar naenkrat so zopet zagrmeli naši topovi, spali so hud ogenj. Kamenje in zemlja se je kadila po zraku kakor v jeseni megla. Tudi mi smo planili naprej v tem črnem dimu proti sovražniku in smo vpili „Hura!“ Sovražne strojnice so gromele, a mi smo pa z vso naglico raztrgali žično ograjo, prihruli v sovražno postojanko ter mu zagrabili strojnice, puške in tudi veliko infanterije. To dela slovenskih fantov pogumnost in korajža! Hura, hura! To je naša zmaga!

Drugi dan se je celi dan razlegal glasni „hura!“ po sovražnikovi zemlji. Tuintam so se nam še močno ustavili, pa naše puške in bajoneti so jih še vsakokrat tako prestrašili, da se nam je udal ali se pa podal v beg, da so ga komaj noge dohajale. Tako smo prvi stopili na italijansko zemljo. Za spomin imamo par tisoč ujetnikov, nekaj topov in strojnih pušk ter veliko drugega vojnega gradiva. Dragi slovenski očetje in matere! Bodite ponosni, da imate sinove, o katerih se prepeva:

Nezmagovna mi četa smo,
brez straha in trepeta smo,

Perocid.

Kreplje na Krasu, dne 8. junija 1916.

Minulo leto sem podpisani v tem listu opisal „Perocid“, katerega se rabi tukaj že več let za škropljenje trt proti peronospori. Dopis je dal povod, da mi je neka oseba iz Slovenskega Štajerja pisala, kako da jaz perocid hvalim, ko pa vendar ni za nič in da je bilo veliko vinogradov v tamošnjih krajih vničeni. Onim, ki so trte škropili s perocidom, škropljenje take ni nič koristilo. Dobro, sem si mislil, ko sem pismo prečital; toda dober perocid ni bil kriv, da so trte bile gole. Mogoče je bilo dvoje: ali je bil perocid pokvarjen, ali pa niso vinogradniki škropljenja pravilno izvrševali. Pozneje sem poizvedel, da je pri onih, ki so imeli trte gole, dajal navodilo za pripravljanje perocida in škropljenje nek naobrazen veščak in ta gospod, ki je trte sam škropil s perocidom, je pozneje trdil, da mu je perocid koristil v vinogradih njegovih učencev pa škodoval. Iz tega bi se dalo sklepati, da je pri onih, ki jim perocid ni koristil, bil slab perocid vzrok neuspehov. Veliko je pa tudi vinogradnikov po različnih deželah, ki jim je ravno perocid v boju proti peronospori koristil. Perocid je v nekaterih krajih, osobito po Ogrskem ravno tako poznan kot galica.

Perocid je sredstvo proti peronospori, ravno tako kot galica. Pred galico pa ima po mojem mnenju in mojih izkušnjah perocid v mnogih ozi-rih prednost. Kakor mi je dosedaj znano, osobito v onih krajih, kjer jim ni koristil, niso tekočine pravilno pripravljali, čeravno jih je o tem podučeval poseben strokovnjak. Omenjeni strokovnjak jih je najbrž učil, kakor se je on naučil iz knjig in spisov, ki dobajajo med ljudstvo. Skušnja, kako se perocidovo tekočino pravilno napravlja, je pa ravno nasprotno dokazala, kakor učijo razne knjige in spisi. Lansko leto, kakor je meni znano, je perocid škodoval v tistih vinogradih, kjer so perocid trosili v vodo, medtem, ko so sami ali kak drug vodo s palico mešali. Nekateri vinogradniki so v to mešanico takoj prilili apna in tako škropili trte. Če so se takim trte požgale, ni čuda, kakor tudi ni nobeno čudo, če perocid ni koristil onim, ki so tako tekočino tudi pustili ležati, predno so jo rabili, po več dni. Perocid, ki se vsede na dno posode, četudi je v vodi, se nezadostno raztopi.

Pravilno perocidovo tekočino je treba po mojih skušnjah tako-le napraviti: Na 100 litrov vode se mora vzeti 2 do 2 en pol kilograma dobrega perocida št. 1. Perocid naj se dene v vrečico tako kot galica. Vode pa mora biti pri topljenju perocida vsaj okoli 50 litrov in ne sme biti premrzla ali tudi ne gorka. Ker je perocid za raztopljenje neroden, ga je treba poprej na solncu nekoliko posušiti in segreti, predno se ga dene v vrečico. Ko je vrečica v vodi, se jo mora večkrat stresati, in tako se perocid v več dneh raztopi. Spreten člo-

vek ga stopi tudi v 12 urah. Ko je perocid raztopljen, je treba vzeti na vsak kilogram perocida en kilogram vgašenega dobrega apna. Tem več dni kot apno stoji pred rabo v vodi, tem boljše je. Tudi apno je treba večkrat mešati.

Ko je perocid raztopljen in obenem tudi apno, naj se obe tekočini skupaj zmešate. Dobro je, da tudi ta mešanica nekoliko ur stoji, predno se jo rabi. Treba jo je večkrat premešati. S tako tekočino se naj trte škropijo, pa ne tedaj, ko je preveč vroče, pa bo gotovo koristilo proti peronospori.

Tukaj pri nas nadzoruje škropljenje s perocidom c. kr. vinarski nadzornik od c. kr. namestnije v Trstu. Dne 8. junija si je ogledal s perocidom škropljene trte in kako se napravlja tekočina. Priznal je, da trte dobro zgledajo in se tudi one, ki so bile lansko leto s perocidom škropljene, odlikujejo z lepo rastjo in obilnim nastavkom.

Anton Tavčar, tajnik Gospodarskega društva v Krep-
ljah na Krasu.

O p o m b a u r e d n i s t v a: Kakor je razvidno iz tega spisa g. Tavčarja, še vprašanje o perocidu ni rešeno. Večje število slovenskoštajerskih vinogradnikov se je lansko leto izrazilo proti rabi perocida. G. Tavčar pa dokazuje s svojo skušnjo, da se da tudi s tem sredstvom doseči uspehe, ako je perocid dober in se tekočina pravilno napravlja.

Letošnja letina in njena uporaba.

Izšla je cesarska naredba, ki določuje, kako bomo spravili, razdelili in porabili letošnjo žetev in stročnice (fižol itd.).

V splošnem ostane vse pri starem. Vse žito in stročnice je z ločitvijo od zemlje zaseženo v korist države. Med žito spada: pšenica, pira, rž, soršica, ječmen, ajda, oves, sirk, koruza vsake vrste in mešanica vseh raznih žitnih vrst. K stročnicam spada: grah, fižol, leča in grašica. Koruza in stročnice, v kolikor se porabijo kot zelenjava, sta izvzeta od zaplenitve. Poselniki zaplenjenega žita in stročnice morajo skrbeti, da se oboje dobro shrani.

Kmetje bodo tudi letos smeli obdržati toliko žita, kargga potrebujejo za lastno in posejsko prehrano in sicer ga smejo obdržati v isti množini kot lani. Koliko smejo prihraniti semenskega žita, bo določila gosposka.

Nova naredba pa prinaša marsikatero novo odredbo prisilnega značaja in sicer, kar se tiče spravljjanja in razdelitve letošnje letine. Že pred dalje časom je gosposka ukazala povsod popisati površino obdelane zemlje, nato je cenila letošnjo žetev; hoče namreč dobiti boljše statistiko za svoje žitno gospodarstvo in uvaža cesarska naredba novo dolžnost: kmetje so dolžni opraviti nekaj mlatve za poskušnjo in natančno zapisati, koliko so naze-
li in koliko namlatili.

pred nami pade vsak sovrag.
Slovence hraber je vojak!

Tisoč pozdravov vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ od mladeničev 87. pešpolka, ki se nahajajo pri 11. stotniji: Klinar Franc, Svetina pri Celju; Krajnc Franc, Sv. Jakob; Bogša Ferdinand, iz Stareceste pri Ljutomeru; Vrbovšek Ivan, Tinjsko pri Zibiki; Reih Franc, Sardinje pri Ormožu; Hvalič Franc, Radgona; Appel Oskar, četovodja iz Gradača.

Na vrhovih pred Lombardsko ravnino.

Josip Krajnc, doma iz Črmlenšaka, župnije Sv. Rupert v Slov. gor., nam piše:

Kakor vam je znano, je doživel polentar sedaj grozen poraz v južnih Tirolah. Ko bi Vi doma videli, kakšne postojanke je imel, bi rekli: Tukaj pač ni mogoče predreti! Pa vendar je slo. K temu nam je pripomogla naša izvrstna artilerija, ko je sipala noč in dan grozno točo granat. Gromelo je tako hudo, da je bil strah in polentarji so kar besneli od sile. Proti naši ofenzivi so dobili na glave železne klobuke, da bi se ložje varovali pred našimi krogli. Pa to vse jim ni nič pomagalo drugega kot divji beg ali, kakor navadno naredijo: roke v zrak. Sedaj že vidi-mo v daljavi Lombardsko ravnino.

Ljubeče pozdrave vam pošiljamo v drago nam slovensko domovino sledeči Slovenci: J. Sket, kadet; Ignac Sever, narednik; Josip Volanšek, četovodja; Ivan Jazbec, desetnik; Jakob Polak, desetnik; Rud. Jazbinšek, poddesetnik; Jakob Murko, poddesetnik; doma od Sv. Ruperta v Slov. gor.: pešec Franc Šilec in Josip Krajnc iz Črmlenšaka.

Kadorna uravnava svojo fronto.

Marko Harb, doma od Sv. Marjete ob Pesnici,

nam dne 4. junija poroča z južnega bojišča:

Fantje tretjega (ali železnega) kora se borimo kakor levi zoper sovražnega polentarija. Minilo je že leto dni, odkar se je začel zaganjati v naše dobro zasedene postojanke. Ko je prišla obletnica njegove vojske, so mu zapeli naši 30.5 cm možnarji zadnjo slovo iz tirolskih planin. Poprijeli smo tudi mi slovenski fantje za naše dobro pripravljeno orožje ter se podali proti sovražnim postojankam. Ni se nam bilo potreba dosti ustavljati laški premoči. Lah je pustil vse, kar je imel in zbežal kakor divja žival proti njegovi deželi. Žene, otroci, starčki in njegovo vojaštvo beži, pred močnimi našimi četami, da se niti ne morejo ustaviti. V notranjosti dežele se strahoma povprašujejo, kaj da je. Odgovori se jim, da prihrulijo za njimi mogočne avstrijske čete. Ko je tudi do njihovega kralja prišlo poročilo, je povprašal svojega armadnega poveljnika Kadorna, kaj dela, da mu čete tako bežijo. Odgovoril mu je, da mu ne pomaga ničesar drugega več, kot tako daleč bežati, da bo uravnal fronto. Kadorna torej sedaj svojo fronto „uravnava.“

Zaupajmo pa, če nam da ljubi Bog zdravje in srečo tudi zanaprej, da mu še bomo njegovo fronto dalje uravnali, kakor do sedaj, in se v kratkem veseli vrnili kot zmagovalci. Bog naj živi našega miloga cesarja in domovino! Živijo Slovenci! Na veselo svidenje vsem vrlim slovenskim fantom! Pozdravljamo pa tudi vse čitatelje „Slovenskega Gospodarja“ in „Straže“ tukaj nahajajoči se Slovenci pešpolka št. 47: desetnika Karol Cehner iz Jarenine in Ljudovik Pšeničnik od Sv. Marjete ob Pesnici, poddesetnik A. Tišler iz Ceršaka, pešec Ignac Murko in Anton Perko iz Gornjih Zerjave, Alojzi Januš in Karl Šef iz Leitersperga pri Mariboru, Marko Harb in drugi.